

OPETUSHALLITUKSEN JOHTOKUNTA 8/2024

Aika Torstai 24.10.2024 klo 8.30–10.14

Paikka Opetushallitus (3. kerros), Hakaniemenranta 6, Helsinki

Johtokunta Puheenjohtaja, kansanedustaja Sofia Vikman
Varapuheenjohtaja, kansanedustaja Eeva-Johanna Eloranta, etäyhteys
Kansanedustaja Inka Hopsu, saapui kohdan 6 käsittelyn aikana
Kansanedustaja Anne Kalmari, poistui kohdan 6 käsittelyn aikana
Kansanedustaja Jaana Strandman, poistui kohdan 7 käsittelyn aikana
Johtava asiantuntija Mirja Hannula
Koulutus- ja työllisyysasioiden päällikkö Mikko Heinikoski
Kehittämispäällikkö Jarkko Lahtinen
Koulutuspolitiikan päällikkö Jaakko Salo
Sosiaalipoliittinen asiantuntija Iris Hynönen, poistui kohdan 7 käsittelyn aikana
Koulutuspolitiikan asiantuntija Heidi Rättyä
Professori Fritjof Sahlström
Asiantuntija, koulutus ja osaaminen Riina Nousiainen
Pääjohtaja Minna Kelhä
Erityisasiantuntija Petri Keskinen

Este Kansanedustaja Minja Koskela (Kansanedustaja Timo Furuholm)
Kansanedustaja Mikko Ollikainen (Alumnikoordinaattori Bella Alén)
Koulutuspolitiikan johtaja Nina Lahtinen (varajäsen Jaakko Salo läsnä)
Johtaja Taina Vallander (varajäsen Riina Nousiainen läsnä)
Opetusneuvos Arja-Sisko Holappa (varajäsen Petri Keskinen läsnä)

Pysyvät asiantuntijat Opetusneuvos, yksikön päällikkö Laura Francke
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Petri Lehikoinen
Viestintäjohtaja Aino Likitalo
Johtaja Mikael Mantila
Johtaja Paula Merikko
Johtaja Jarkko Niiranen, este
Johtaja Samu Seitsalo
Johtaja Kurt Torsell, este

Kutsutut asiantuntijat Opetusneuvos, yksikön päällikkö Mari Ahonen-Walker, kohdat 6-7
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Maija Airas, kohdat 6-7
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Sirpa Holmström, kohdat 6-7
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Paula Paronen, kohdat 6-7
Johtava asiantuntija Jaakko Skantsi, kohdat 6-7
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Sari Turunen-Zwinger, kohdat 6-7

Sihteeri Kehitysjohtaja Reetta Niemelä

1. KOKOUKSEN AVAUS

Esitys: Puheenjohtaja avaa kokouksen.

Päätös: Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 8.30.

2. KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS JA LÄSNÄOLON TOTEAMINEN

[Opetushallituksesta annetun asetuksen](#) 2 §:n mukaan johtokunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtaja sekä vähintään kuusi muuta jäsentä tai varajäsentä on läsnä.

Valtioneuvosto on 2.11.2023 asettanut Opetushallituksen johtokunnan toimikaudelle 3.11.2023–30.9.2027. [Asettamispäätöksen](#) mukaisesti sosiaalipoliittinen asiantuntija Iris Hynönen (Suomen Lukiolaisten Liitto ry) toimii johtokunnan jäsenenä 1.10.2024–30.9.2026 ja hänen varajäsenenään toimii edunvalvonnan asiantuntija Suvituuli Lundmark (Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto SAKKI ry) 1.10.2024–30.9.2025.

Esitys: Johtokunta toteaa kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

Päätös: Johtokunta totesi kokouksen läsnäolijat ja kokouksen päätösvaltaisuuden.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Esitys: Johtokunta hyväksyy esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Johtokunta hyväksyi esityslistan kokouksen työjärjestykseksi.

4. EDELLISEN KOKOUKSEN PÖYTÄKIRJA

Esitys: Johtokunta hyväksyy 19.9.2024 pidetyn kokouksen pöytäkirjan (liite 1).

Päätös: Johtokunta hyväksyi 19.9.2024 pidetyn kokouksen pöytäkirjan.

5. AMMATILLISTEN TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN MUUTOKSET

Opetushallituksesta annetun lain ([564/2016](#)) 3 §:n mukaan johtokuntaa tulee kuulla tutkintojen perusteista.

Johtokunnan kuulemista varten johtokunnalle toimitettiin 8.10.2024 seuraava asiakirja:

- Vanhustyön erikoisammattitutkinto, uudistetut tutkintojen perusteet

Johtokunnan kirjalliset kommentit oli pyydetty 22.10.2024 mennessä. Pyydettyyn määräaikaan mennessä Taina Vallander lähetti kirjalliset kommentit, jotka toimitettiin johtokunnalle 23.10.2023.

Esitys: Johtokunta merkitsee kuulemisen suoritetuksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi kuulemisen suoritetuksi.

6. KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS

Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön välisen [tulossopimuksen](#) sekä Opetushallituksen [strategian](#) mukaisesti toiminnan tavoitteisiin vuosina 2024–2027 sisältyvät kansainvälistymisen ja globaalin yhteistyön edistäminen.

Opetushallitus toimeenpanee kansainvälisyyttä edistäviä ohjelmia ja sopimuksia sekä tuottaa kansainvälistymiseen liittyvää tietoa. EU-ohjelmien rahoitus on kasvanut ja kasvaa edelleen merkittävästi tulevina vuosina. Suomessa EU-ohjelmista rahoitettiin vuonna 2023 kansainvälistä yhteistyötä ja yhteiskehittämistä noin 60 milj. eurolla. Vuoden 2025 budjetti on alustavasti noin 74 milj. euroa. Rahoitettujen toimien kautta Opetushallitus on tukenut kansainvälisten hankkeiden toteuttamista ja liikkuvuutta eri koulutusasteilla sekä nuoriso-, kulttuuri- ja liikunta-alalla. Suomessa Erasmus+ -ohjelmasta hyötyi vuonna 2023 yhteensä noin 24 000 lasta ja nuorta, oppilasta ja opiskelijaa sekä tuhansia opettajia ja muita ammattilaisia yli tuhannessa suomalaisessa organisaatiossa. Lisäksi Opetushallitus tukee kansallisella rahoituksella erityisesti korkeakoulujen kansainvälistä yhteistyötä.

Nykyiset perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmien perusteet, sekä ammatillisen koulutuksen tutkintojen perusteet, luovat myönteisen pohjan kansainvälisyysosaamisen kartuttamiseen myös oppimiseen liittyvän liikkuvuuden kautta. Opetushallituksen ja Osaamisen ennakkointifoorumin ennakkointityössä kansainvälisyysosaaminen on noussut esiin keskeisenä taitona eri sektoreilla ja yhdistettynä myös muihin avaintaitoihin.

Kansainvälistä liikkuvuutta tarkasteltiin koulutusasteittain sekä ulkomaanjaksoina Suomesta että ulkomaanjaksoina Suomeen (liite 2a). Lisäksi johtokunnalle oli koottu tietoa suomalaisista tutkinto-opiskelijoista ulkomailla, kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista Suomessa sekä kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisestä Suomeen (liite 2b).

Kansainvälistyminen-päätötoiminnon asiantuntijat:

Opetusneuvos, yksikön päällikkö Mari Ahonen-Walker, Nuoriso, kulttuuri ja liikunta
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Maija Airas, Kansainvälinen korkeakouluuyhteistyö
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Sirpa Holmström, Yleissivistävä koulutus ja aikuiskoulutus
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Paula Paronen, Kansainvälistymispalvelut
Opetusneuvos, yksikön päällikkö Sari Turunen-Zwinger, Ammatillinen koulutus

Esitys: Johtokunta keskustelee kansainvälisestä liikkuvuudesta alustusten pohjalta.

Päätös: Johtokunta keskusteli kansainvälisestä liikkuvuudesta alustusten pohjalta. Keskustelussa oli esillä mm. seuraavia näkökulmia: Kansainväliset liikkuvuusluvut olivat vuosina 2022–2023 selvästi alhaisemmat kuin liikkuvuuden huippuvuosina 2016–2017. Liikkuvuus on kuitenkin lisääntynyt koronaviruspandemian jälkeen ja kasvu näyttää jatkuvan vuosina 2023–2024. Opetushallitus on yhdessä korkeakoulujen ja opiskelijajärjestöjen kanssa tarkastellut laskeviin lukuihin johtaneita syitä mm. korkeakoulujen rahoitusmallin muutos ja sen vaikutus korkeakoulujen toimintaan, kun kansainvälinen liikkuvuus ei enää ole rahoitusindikaattori; opiskelijoiden paine valmistua nopeasti; taloudellinen epävarmuus ja opintotukikuukausien rajallisuus. Lisäksi keskustelussa oli esillä brexitin mahdollinen vaikutus liikkuvuuslukuihin. Ammatillisen koulutuksen osalta keskustelussa nousi esiin ajatus, voisiko suomalaisilla ulkomailla toimivilla yrityksillä olla vaihto-ohjelmia. Kansainvälisessä vertailussa Suomi on esimerkki siitä, että kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita jää valmistumisen jälkeen Suomeen töihin. Lisäksi keskustelussa oli esillä, että kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden työllistymisen seuranta olisi jatkossa kiinnostavaa tarkastella esim. toimialojen ja alueellisen jakautumisen kautta.

7. KOULUTUSVIENNI

Opetushallitus koordinoi [Education Finland](#) -ohjelmaa, joka tarjoaa yrityksille, koulutuksen järjestäjille ja muille koulutusviennin toimijoille tietoa uusista liiketoimintamahdollisuuksista, järjestää koulutusta, kehittää vientiosaamista ja tekee suomalaista koulutusjärjestelmää näkyväksi maailmalla. Lisäksi ohjelmassa kehitetään uusia laajempia palvelukonsepteja yhdessä koulutusviennin toimijoiden kanssa. Ohjelmaa rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö, liitteet 3a ja 3b.

Asiantuntija: Johtava asiantuntija Jaakko Skantsi, Education Finland -ohjelma

Esitys: Johtokunta keskustelee koulutusviennistä alustuksen pohjalta.

Päätös: Johtokunta keskusteli koulutusviennistä alustuksen pohjalta. Keskustelussa oli esillä mm. suomalaisen osaamisen yhdistäminen koulutusviennin, kehitysyhteistyön sekä viennin näkökulmista.

8. TIEDOKSI OPETUSHALLITUKSEN KOKO HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT YHTEISTOIMINTA NEUVOTTELUT

Johtokunnalle tiedoksi, että Opetushallitus on aloittanut 2.10.2024 koko henkilöstöä koskevat yhteistoimintaneuvottelut. Neuvottelujen tavoitteena on löytää keinot, joilla viraston talous saadaan tasapainotettua. Käytännössä tämä tarkoittaa menojen vähentämistä vuositasolla noin 2,5 milj. euroa, mikä on n. 10 % nykytasosta. Henkilöstön vähennystarve on alustavan arvion mukaan enintään 35 henkilöä. Myös lomautus tai osa-aikaistaminen ovat mahdollisia toimenpiteitä. Tarkastelun perusteella syntyvät johtopäätökset tehdään ja toteutettavat toimenpiteet määritellään neuvotteluvaiheen jälkeen marraskuussa.

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi), Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia (YTL) sekä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa) ovat itsenäisiä erillisyyksiköitä, eivätkä kuulu neuvottelujen piiriin.

Pääjohtaja Minna Kelhä ja johtaja Mikael Mantila antoivat asiasta tilannekatsauksen.

Esitys: Johtokunta merkitsee asian tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi asian tiedoksi.

9. TILANNEKATSAUS SIVISTYSHALLINTO 2030 -UUDISTUSHANKKEESTA

Pääjohtaja Minna Kelhä ja johtaja Mikael Mantila antoivat tilannekatsauksen Sivistyshallinto 2030-uudistushankkeen valmistelusta.

Esitys: Johtokunta merkitsee tilannekatsauksen tiedoksi.

Päätös: Johtokunta merkitsi tilannekatsauksen tiedoksi.

10. MAHDOLLISET MUUT ASIAT

Muita asioita ei ollut.

11. JOHTOKUNNAN SEURAAVA KOKOUS

Johtokunnan seuraavat kokoukset:

- syksy 2024: 21.11. ja 12.12.
- kevät 2025: 6.2., 20.2. (tilinpäätös, Teams-kokous), 3.4. ja 22.5.
- syksy 2025: 11.9., 23.10. ja 11.12.

Kokoukset pidetään klo 8.30–10.00. Johtokunnan kokoukset pidetään lähtökohtaisesti lähikokouksina, etäkokouksista sovitaan erikseen.

Esitys: Johtokunta toteaa seuraavan kokouksen ajankohdan (21.11.).

Päätös: Johtokunta totesi seuraavan kokouksen ajankohdan (21.11.)

12. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.14.

Sofia Vikman
Johtokunnan puheenjohtaja

Reetta Niemelä
Johtokunnan sihteeri